

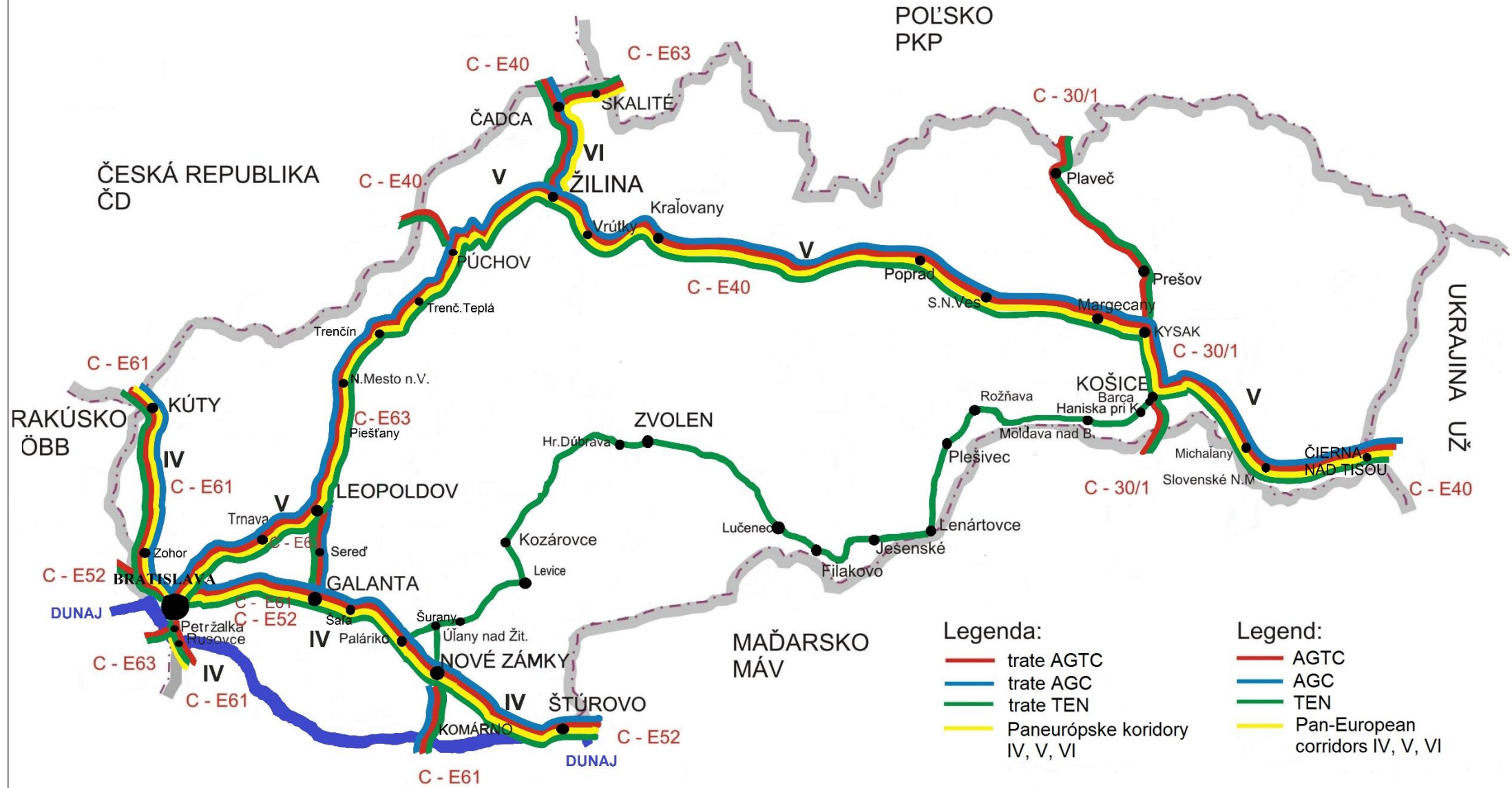
Financovanie prípravy a realizácie projektov železničnej infraštruktúry z fondov EÚ

Národné TTR dni na Slovensku 2023, 09.11.2023 Vyhne

Modernizácia železničnej dopravy s finančnou podporou Európskej únie

- ✓ prostriedky Európskej únie (EÚ) na modernizáciu železničnej infraštruktúry sú cca od roku 2002 pre Slovenskú republiku kľúčový zdroj jej financovania
- ✓ investície z fondov EÚ smerujú najmä do projektov modernizácie na sieti koridorov TEN-T prechádzajúcich SR
- ✓ dôležitým aspektom pre financovanie je zabezpečenie štandardov a dosahovanie parametrov interoperability v zmysle legislatívy EÚ
- ✓ financovanie sa od roku 2002 realizuje z rôznych fondov (ISPA, PO 2004 – 2006 /OPZI, KF a fond TEN-T/, OPD 2007 – 2013, OPII 2014 – 2020, Program Slovensko 2021 – 2027, nástroj CEF a POO)
- ✓ od roku 2007 na Slovensku aj podpora/financovanie verejnej osobnej dopravy (VOD) (nákup ŽKV, električiek a trolejbusov, modernizácia/výstavba novej električkovej a trolejbusovej infraštruktúry)

ŽELEZNIČNÉ KORIDORY SLOVENSKEJ REPUBLIKY CORRIDORS OF THE RAIL NETWORK OF THE SLOVAK REPUBLIC

Legenda:

- trate AGTC
- trate AGC
- trate TEN
- Paneurópske koridory IV, V, VI

Legend:

- AGTC
- AGC
- TEN
- Pan-European corridors IV, V, VI

Predvstupový fond ISPA a skrátené programové obdobie 2004 – 2006

- ✓ predvstupový fond ISPA slúžil na podporu infraštruktúrnych projektov pred vstupom SR do EÚ
- ✓ podporené boli 3 projekty modernizácie železničnej infraštruktúry v celkovej sume cca 359,5 mil. €
- ✓ zmodernizovaných bolo 68 km žel. trate od Rače po Piešťany
- ✓ podpora modernizácie železničných koridorov pokračovala v skrátenom programovom období 2004 – 2006
- ✓ podporené boli 4 projekty modernizácie železničnej infraštruktúry v celkovej sume cca 215 mil. €
- ✓ zmodernizovaných bolo 20 km žel. trate od Piešťan po Nové Mesto n. V., elektrifikovaná trať Zvolen – B. Bystrica, zrekonštruované a peronizované žel. stanice Prešov a Poprad

Operačný program Doprava 2007 - 2013

- ✓ schválený EK 13. septembra 2007
- ✓ okrem projektov výstavby/modernizácie železničnej a cestnej infraštruktúry možnosť financovať aj projekty intermodálnej prepravy, verejnej osobnej dopravy a integrovaných dopravných systémov
- ✓ v oblasti železničnej infraštruktúry bolo podporených 14 projektov v celkovej sume cca 860 mil. €
- ✓ zmodernizovaných bolo 80 km žel. tratí; dobudovaná 2. etapa stavby Žilina Teplička, zriaďovacia stanica; vybudovaný TIOP Moldava n. Bodvou; vybudovaný systém ETCS v úseku ZA – CA a GSM-R v úseku BA – ZA – CA; modernizovaná telekomunikačná infraštruktúra ŽSR a i.
- ✓ v rámci ŽSR bolo podporených tiež cca 11 projektov zameraných na projektovú prípravu, v celkovej sume cca 15 mil. €

Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020

- ✓ schválený EK 28. októbra 2014
- ✓ okrem projektov výstavby/modernizácie/rekonštrukcie železničnej infraštruktúry/výstavby infraštruktúry pre technicko-hygienickú údržbu ŽKV (Prioritná os 1 a Prioritná os 5) sa financujú aj projekty verejnej osobnej dopravy a integrovaných dopravných systémov (Prioritná os 3)
- ✓ tiež financovanie projektov výstavby/rekonštrukcie cestnej infraštruktúry (Prioritná os 2 a Prioritná os 6), vodnej dopravy (Prioritná os 4) a realizácie projektov informatizácie spoločnosti (Prioritná os 7)
- ✓ v oblasti železničnej infraštruktúry bolo podporených 21 projektov v celkovej sume cca 575 mil. €
- ✓ zmodernizovaných/zrekonštruovaných bude celkovo 69 km žel. tratí; vybudovaný TIOP Trebišov, 2 záchytné parkoviská a 2 TIOP v Bratislave; zmodernizované výhybky v staniciach Dvory n. Ž, Barca, Krompachy a Kysak; 3 pracoviská pre THÚ, realizovaná 2. etapa modernizácie telekomunikačnej infraštruktúry ŽSR a i.
- ✓ v rámci ŽSR bolo podporených tiež cca 8 projektov zameraných na projektovú prípravu, v celkovej sume cca 7,2 mil. €

PO 1 - Železničná doprava (modernizácia železničnej infraštruktúry)

Modernizácia železničnej trate Dolný Hričov – Žilina

- Dĺžka modernizovanej trate 8,8 km
- Nenávratný finančný príspevok 41 898 712,40 €
- Stav stavebne ukončený, v prevádzke

Modernizácia železničnej trate Púchov – Považská Teplá

- Dĺžka modernizovanej trate 15,92 km
- Nenávratný finančný príspevok 235 248 408 €
- Stav stavebne ukončený, v prevádzke

Modernizácia železničného uzla Žilina (1. fáza)

- Dĺžka modernizovanej trate 0,8 km
- Nenávratný finančný príspevok 133 674 582 €
- Stav realizácia do 2025 (ukončenie 2. fázy)
- Viacdrojové financovanie z eurofondov OPII, CEF, PSK

Modernizácia železničnej trate Svrčinovec – št.hr. SR/ČR

- Dĺžka modernizovanej trate 2,2 km (po ukončení 2. fázy)
- Nenávratný finančný príspevok 7 120 000 €
- Stav realizácia do 2024 (ukončenie 2. fázy)
- Viacdrojové financovanie z eurofondov OPII, CEF, PSK

PO 5 - Železničná doprava (modernizácia/rekonštrukcia/elektrifikácia ŽI)

Elektrifikácia trate Haniska pri Košiciach - Moldava nad Bodvou

- Dĺžka elektrifikovanej trate 21,5 km (po ukončení 2. fázy)
- Nenávratný finančný príspevok 41 175 000 €
- Stav realizácia do 11/2024 (ukončenie 2. fázy)

Terminál integrovanej osobnej prepravy Trebišov

- Nenávratný finančný príspevok 11 545 300,70 €
- Stav stavebne ukončený, v prevádzke

Trnovec nad Váhom – Tvrdošovce, rekonštrukcia koľaje

- Dĺžka modernizovanej trate 9,8 km
- Nenávratný finančný príspevok 35 620 489 €
- Stav realizácia do 12/2023

Nové Zámky – Palárikovo, rekonštrukcia koľaje

- Dĺžka modernizovanej trate 7,7 km
- Nenávratný finančný príspevok 34 541 558,53 €
- Stav stavebne ukončený, v prevádzke

Boleráz - Smolenice, modernizácia železničného zvršku

- Dĺžka modernizovanej trate 4,9 km
- Nenávratný finančný príspevok 10 940 248,90 €
- Stav stavebne ukončený, v prevádzke

Nástroj na prepájanie Európy (CEF)

- ✓ Nástroj na prepájanie Európy (CEF) predstavuje program Európskej Únie, ktorý umožňuje financovať prípravu a realizáciu projektov spoločného záujmu v rámci politiky transeurópskych sietí (TEN-T) v sektoroch dopravy, energetiky a telekomunikácií. Bol vytvorený v PO 2014 – 2021 a následne pokračuje aj v PO 2021 – 2027. V sektore dopravy sa zameriava najmä na podporu investícií do budovania novej dopravnej infraštruktúry alebo obnovu a modernizáciu existujúcej dopravnej infraštruktúry (základnej siete TEN-T).
- ✓ v oblasti železničnej infraštruktúry bolo zatiaľ podporených 7 projektov v celkovej sume cca 422,8 mil. €; zmodernizovať by sa malo cca 60 km žel. tratí na základnej sieti TEN-T;
- ✓ medzi doteraz schválené projekty železničnej infraštruktúry z nástroja CEF patria:
 - Modernizácia železničnej trate v úseku Kúty – štátna hranica SR/ČR (CEF 2014-2020),
 - Modernizácia železničnej trate Lučivná – Poprad Tatry (CEF 2014-2020),
 - Modernizácia železničnej trate v úseku Žilina (mimo) – Varín (CEF 2014-2020),
 - Implementácie GSM – R v úseku Varín – Košice – Čierna nad Tisou – štátna hranica SK/UA (CEF 2014-2020),
 - Modernizácia železničnej trate v úseku Čadca (mimo) – Svrčinovec (CEF 2014-2020),
 - Modernizácia železničnej trate v úsekoch Devínska Nová Ves – Malacky a Kúty – štátna hranica SR/ČR (CEF 2021-2027, POO),
 - Komplexná rekonštrukcia a elektrifikácia trate Devínska Nová ves - Marchegg št. hr. (CEF 2021-2027)

Plán obnovy a odolnosti SR

- ✓ Plán obnovy a odolnosti SR (POO) – predstavuje rozsiahlu reformnú agendu sprevádzanú investíciami
 - POO prijala Rada Európskej únie pre hospodárske a finančné záležitosti dňa 13. júla 2021
 - Podmienky poskytnutia príspevku z POO - Dohoda o financovaní bola uzavretá dňa 7. októbra 2021
- ✓ Plán obnovy je rozsiahly dokument založený na niekoľkých prioritách, ktoré sa zameriavajú na kľúčové problémy ekonomiky a najdôležitejšie spoločenské výzvy. Každá z nich sa skladá z tematických komponentov, ktoré v sebe zahŕňajú reformy a investície s presnou finančnou alokáciou ako aj časovým harmonogramom, do kedy majú byť splnené.
- ✓ Oblasť podpory: **ZELENÁ EKONOMIKA**; Komponent 3 – **UDRŽATEĽNÁ DOPRAVA**
 - Cieľ - zatriktívniť ekologické formy dopravy, prispieť k zelenej a digitálnej tranzícii v doprave prostredníctvom podpory opatrení v dopravnom sektore
 - Hlavné efekty: vyšší počet cestujúcich v žel. doprave a VOD, nárast objemu tovaru prepraveného intermodálnou dopravou, lepšie možnosti na využitie alternatívnych palív, vyššia kvalita ovzdušia vo veľkých aglomeráciach, redukcia emisií skleníkových plynov
- ✓ Najvýznamnejšie investície realizované z Plánu obnovy a odolnosti, Komponent 3 v oblasti železničnej infraštruktúry:
 - Investícia 1 - Opatrenie GREEN - Rekonštrukcia a modernizácia železničnej infraštruktúry (alokácia vo výške 431,5 mil. EUR)
 - Investícia 1 - Opatrenie DIGITAL - Dispečerizácia žel. tratí a zavádzanie projektu TTR (alokácia vo výške 96,3 mil. EUR)
- ✓ Ďalšie investície: Investícia 1 – Opatrenie - Rozvoj cyklistickej dopravy (85 mil. EUR), Investícia 2 – podpora ekologickej osobnej dopravy (87,8 mil. EUR), Investícia 3 - Rozvoj intermodálnej nákladnej dopravy (16,1 mil. EUR)

Program Slovensko (PSK)

- ✓ PSK je implementačným dokumentom Partnerskej dohody SR na programové obdobie 2021 - 2027
- ✓ **PSK** = jeden program pre programové obdobie 2021 – 2027, Riadiacim orgánom je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
- ✓ Finančná alokácia PSK (cca 12,6 mld. €) je rozložená na **päť politických cieľov** kohéznej politiky (pre oblasť železničnej infraštruktúry dôležitý Cieľ politiky 3 – Prepojenejšia Európa)
- ✓ MD SR ako SO pre CP3, oblasť podpory 3.1 (Kohézny fond)
 - Opatrenie 3.1.1 - Odstraňovanie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre (TEN-T), alokácia **506 995 465 €**
 - Oprávnené aktivity: modernizácia, resp. renovácia železničných tratí a kľúčových železničných uzlov; modernizácia a výstavba infraštruktúry na kontrolu a prípravu vozidlového parku železničnej osobnej dopravy; implementácia Európskeho systému riadenia železničnej dopravy (ERTMS) vrátane staničného a traťového zabezpečovacieho zariadenia; výstavba a modernizácia terminálov intermodálnej prepravy; obnova staničných budov.
- ✓ MD SR ako SO pre CP3, oblasť podpory 3.2 (ERDF)
 - Opatrenie 3.2.1 - Modernizácie a rozvoj železničných tratí a zvýšenie atraktivity a kvality služieb železničnej verejnej osobnej dopravy prostredníctvom obnovy mobilných prostriedkov, alokácia **179 250 521 €**
 - Oprávnené aktivity: modernizácia a renovácia regionálnych železničných tratí; obnova mobilných prostriedkov železničnej verejnej osobnej dopravy; železničná telematika; zvyšovanie bezpečnosti na železničných priecestiach; výstavba a modernizácia terminálov intermodálnej prepravy; rekonštrukcia staničných budov.

Riziká, problémy a hrozby financovania a realizácie projektov ŽI

- ✓ Nedostatočné financovanie modernizácie, rekonštrukcie a údržby železničnej infraštruktúry (okrem fondov EÚ minimum zdrojov zo ŠR)
- ✓ Zdlhavý proces projektovej prípravy, prípravy a výberu projektov na realizáciu a financovanie z fondov EÚ, byrokracia súvisiaca s procesom schvaľovania grantov,
- ✓ Neoprávnené výdavky a korekcie na projekty financované z EÚ, najmä za porušenie pravidiel/postupov VO (potrebné hrať zo ŠR, zdrojov ŽSR)
- ✓ Zvýšenie cien stavebných materiálov z dôvodu COVID-19 a vojenského konfliktu na Ukrajine (vyššia cena ponúk v rámci VO oproti PHZ; navýšenie cien stavebných prác realizovaných stavieb) = MD SR pripravilo na zmiernenie uvedeného vplyvu MP č. 19/2022 a MP 27/2022
- ✓ Od roku 2020 potreba posúdenia ŠR a projektov ÚHP a financovanie projektov na základe Harmonogramu prípravy a výstavby projektov železničnej infraštruktúry

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ